

Gedragscode

juli 2016

R.K. basisschool De Fontein

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding.	3
2. Doel van de gedragsregels.....	3
3. Wat willen we voorkomen?.....	3
A. Seksuele intimidatie en seksueel misbruik.....	4
B. Racisme en discriminatie.....	4
C. Lichamelijk en verbaal geweld.....	4
D. Pesten.....	5
E. Kleding.....	6
F. Gebruik internet en website.....	6
G. Persoonlijke contacten tussen leerkracht / assistent(e) en kind	7
H. Bewegingsonderwijs.....	7
I. Schoolkamp.....	8
J. Wapens.....	8
K. Roken, alcohol, drugs.....	8
Tot slot.....	8

1. Inleiding

Onze scholen beschikken over een klachtenregeling welke onder andere aangeeft hoe er met name door ouders/verzorgers gehandeld kan worden als zij een klacht hebben over de handelwijze van de school of van de leerkracht.

In het kader van deze klachtenregeling zijn de scholen aangesloten bij de **Landelijke klachtencommissie Katholiek onderwijs (VBKO)**.

Deze organisatie kan ouders/verzorgers, indien nodig, bijstaan in de verdere afhandeling van hun klacht.

Om duidelijkheid te scheppen in wat de scholen nu wel of juist niet dienen te accepteren in het gedrag van het personeel*, de leerlingen en de ouders/verzorgers, is het nodig om gedragsregels te hebben. Dit protocol moet aan iedereen duidelijkheid verschaffen over wat door de scholen als respectvol en als wenselijk wordt gezien en aan welke regels iedereen zich dient te conformeren.

Wie de gedragsregels niet nakomt, zal hierop worden aangesproken. Een antwoord van een volwassene overtreder van de regels kan nooit zijn: "Maar ik wist niet dat dit niet mag."

Door bijzondere omstandigheden kan het mogelijk zijn, dat een school of medewerker zich niet aan een afspraak uit de code kan houden. Deze bijzondere omstandigheid zal in een voorkomend geval dan wel aantoonbaar moeten zijn.

*Daar waar in de verdere tekst wordt gesproken van "personeel" of "medewerkers" zal hieronder worden verstaan: alle medewerkers van SKBO Bergen en personen die onder verantwoordelijkheid van de school activiteiten uitvoeren met of ten behoeve van leerlingen.

2. Doel van de gedragsregels

- Scheppen van duidelijkheid. Als iedereen weet wat wel en wat niet mag, kan er beter voorkomen worden dat er misverstanden of problemen ontstaan.
- Een gedragscode levert een bijdrage aan het scheppen van een schoolklimaat waarin iedereen zich prettig en veilig kan voelen.
- Als iemand zich niet conform de afgesproken regels gedraagt, dan kan iemand daar gemakkelijker op worden aangesproken.
- Bij het daadwerkelijk indienen van een klacht, kan de klachtencommissie deze regels betrekken in haar onderzoek naar de klacht.
- De scholen maken door middel van gedragsregels naar buiten toe duidelijk hoe er met alle betrokkenen dient te worden omgegaan.

3. Wat willen we voorkomen

Gedragsregels worden vastgesteld om duidelijkheid te scheppen in wat wel en wat niet als acceptabel gedrag wordt opgevat. Een gevoel van veiligheid en welzijn zal hierdoor bevorderd moeten worden.

Deze gedragscode mag er niet toe leiden dat de spontane omgang met elkaar er door verstoord wordt of dat er wantrouwen naar de ander ontstaat. Alle medewerkers moeten zonder gevoel van valse verdachtmaking hun werkzaamheden kunnen uitvoeren.

Het hebben van gedragsregels houdt niet in, dat gedrag wat niet in regels is vastgelegd automatisch wel toelaatbaar is.

4. Op welke terreinen worden er regels vastgelegd

We kiezen ervoor om een aantal algemene afspraken vast te stellen. Er zijn dan minder regels nodig.

Algemene regels zijn echter niet duidelijk. Een regel als "Je moet een ander niet lastig vallen", zal door iedereen weer anders kunnen worden uitgelegd.

We hebben daarom geprobeerd duidelijk te zijn in wat we wel en wat we niet wensen dat er gebeurt.

Hoewel er, ook op initiatief van het ministerie, maatregelen zijn genomen voor een veilig gebruik van internet door leerlingen op scholen kan er toch nog een en ander fout gaan. De praktijk leert inmiddels dat (onbedoeld) verkeerd gebruik door leerlingen voorkomt, maar dat

ook bewust verkeerd gebruik van bijvoorbeeld de website van scholen door volwassenen kan gebeuren. Vandaar dat we ook voor dit terrein moeten komen tot enkele duidelijke afspraken.

Achtereenvolgens worden gedragsregels vermeld voor de terreinen:

- A. Seksuele intimidatie en seksueel misbruik
- B. Racisme en discriminatie
- C. Lichamelijk en verbaal geweld
- D. Pesten
- E. Kleding
- F. Gebruik internet en website
- G. Persoonlijke contacten tussen leerkracht / assistent(e) en kind
- H. Bewegingsonderwijs
- I. Schoolkamp
- J. Wapens
- K. Roken, alcohol en drugs

A. Seksuele intimidatie en seksueel misbruik

Bij vermoedens van seksueel misbruik van kinderen door volwassenen is de school altijd verplicht om hiervan melding te doen bij bestuur, politie en klachtencommissie.

Seksistisch taalgebruik en seksueel getinte gedragingen worden van niemand geaccepteerd en de medewerkers zien erop toe dat dit soort gedragingen ook in de relatie leerling/leerling niet voorkomen.

B. Racisme en discriminatie

De scholen van SKBO Bergen zijn toegankelijk voor alle kinderen. Wij accepteren en respecteren verschillen, ook wat betreft ieders geloof, levensovertuiging of cultuur, passend binnen de democratische rechtsstaat.

Kinderen, leerkrachten, onderwijsondersteunend personeel, directie en ouders gaan respectvol met elkaar om: zij doen elkaar geen pijn, hinderen elkaar niet en berokkenen elkaar geen schade. Iedereen wordt gelijkwaardig behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, (seksuele) geaardheid of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

Racistisch of discriminerend gedrag van medewerkers, ouders/verzorgers en kinderen wordt niet geaccepteerd.

C. Lichamelijk en verbaal geweld

Als hoofdregel geldt de afspraak:

Er wordt op school geen enkele vorm van lichamelijk of verbaal geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, getolereerd.

In relatie leerkracht - kind

De leerkracht dient lichamelijk geweld tegen een kind als straf te vermijden. Gebeurt dit door een emotionele reactie / in een reflex toch, dan deelt de leerkracht dit direct mee aan de schoolleiding. De ouders/verzorgers van het betrokken kind worden terstond geïnformeerd.

Als de ouders/verzorgers van het kind een klacht willen indienen, dan nemen zij hiervoor contact op met de contactpersoon van de school en zal er een gesprek plaatsvinden. Indien naar de mening van de ouders/verzorgers geen bevredigende oplossing wordt gevonden, dan bemiddelt de contactpersoon bij een gesprek met de externe vertrouwenspersoon, die voor de verdere afhandeling volgens de geldende procedure zorgdraagt.

In relatie overige volwassenen / kind op school

Bij lichamelijk geweld door een volwassene, niet zijnde een medewerker van de school, wordt dit gemeld bij de schoolleiding en/of de contactpersoon. Voornoemde personen trachten te bemiddelen tussen betrokken partijen. Bij verwondingen en ernstige situaties zal altijd de politie worden ingeschakeld.

Indien bemiddeling niet leidt tot een bevredigende oplossing zal de contactpersoon zorgdragen voor een contact van de klager met de vertrouwenspersoon.

In relatie leerkracht/ouders/verzorgers:

Zowel verbaal als lichamelijk geweld jegens de leerkrachten is voor onze scholen onacceptabel. Bij verbaal geweld of bedreiging maakt de leerkracht hiervan melding bij de directeur.

Wanneer er sprake is van verbaal geweld of bedreiging van de directeur zal hierover contact zijn met het bestuur.

Als er sprake is van lichamelijk geweld jegens een leerkracht of directeur zal altijd het bestuur worden geïnformeerd.

Na overleg met het slachtoffer zal aangifte van het delict worden gedaan bij de politie.

Als het slachtoffer zelf geen aangifte kan/wil doen, kan SKBO Bergen besluiten om aangifte te doen.

Het bestuur kan besluiten de betreffende ouder de toegang tot de school te ontzeggen.

In relatie leerkracht/overige volwassenen:

Bij het gebruik van verbaal of lichamelijk geweld tegen personeel van de school door overige volwassenen moet betrokkene hierover contact opnemen met de directeur. Deze zal na overleg kunnen besluiten de dader de toegang tot de school te ontzeggen. Bij lichamelijk geweld zal, na overleg met het slachtoffer aangifte worden gedaan.

Als het slachtoffer zelf geen aangifte kan/wil doen, kan SKBO Bergen besluiten om aangifte te doen

In relatie kind/kind:

Bij het zien van het gebruik van lichamelijk geweld (niet zijnde een duwtje) bij kinderen grijpt de leerkracht onmiddellijk in en haalt de vechtenden uit elkaar.

Indien nodig en ter voorkoming van verdere escalatie worden de kinderen naar gescheiden ruimten gestuurd.

Indien bovenstaande nodig is, zal de leerkracht de betrokken collega's waarschuwen, het voorval melden en eventueel noteren in de 'speelplaatsklapper'.

Met de betrokken kinderen worden zo spoedig mogelijk gesprekken gevoerd.

Bij geconstateerde verwondingen of 'hevige emoties' van het kind worden de ouders/verzorgers geïnformeerd.

Bij een herhaling worden de ouders/verzorgers uitgenodigd voor een gesprek op school en zal in overleg naar een oplossing van het conflict worden gezocht.

In relatie kind/leerkracht

Zowel verbaal als lichamelijk geweld van kinderen jegens leerkrachten wordt niet geaccepteerd.

Medewerkers die geconfronteerd worden met vernoemde vormen van geweld maken hiervan melding bij de directeur.

In geval van verbaal en/of lichamelijk geweld wordt direct contact gelegd met de ouders. In geval van verbaal geweld wordt aan de ouders kenbaar gemaakt dat bij herhaling schorsing of mogelijke verwijdering van het betrokken kind dreigt.

In geval van lichamelijk geweld jegens een medewerker zal ook het bestuur worden geïnformeerd.

Na een gesprek met de ouders zal het bestuur tot schorsing en/of verwijdering van het betrokken kind kunnen besluiten.

Bij herhaling van lichamelijk geweld van een kind jegens een medewerker zal altijd worden besloten tot verwijdering van het betrokken kind.

D. Pesten

Pesten vereist een serieuze aanpak, waarbij het van groot belang is dat alle betrokkenen, leerkrachten, ouders/verzorgers en kinderen, pesten als een bedreiging zien en bereid zijn het te voorkomen of te bestrijden. De scholen hanteren hiervoor hun eigen "Pestprotocol".

Op school wordt in preventieve zin aandacht besteed aan pesten. Kinderen dienen te weten wat pesten (niet plagen) is en welke gevolgen dit voor een kind heeft.

Van iedere leerkracht afzonderlijk wordt verwacht dat hij of zij duidelijk stelling neemt tegen pesten, pesten probeert te voorkomen en bij constatering zal bestrijden:

- De leerkracht werkt aan positieve groepsvorming, o.a. door
  - respect voor elkaars mogelijkheden en beperkingen
  - samen werken; elkaar helpen; niemand buitensluiten
  - ruzies uitpraten
- De leerkracht maakt de kinderen duidelijk dat het signaleren van pesten doorgegeven moet worden. Dit valt niet onder klikken.
- De leerkracht noemt anderen niet met een bijnaam die als kwetsend kan worden ervaren.
- De leerkracht maakt geen negatieve opmerkingen over kleding of uiterlijk.
- De leerkracht probeert zicht te krijgen op de oorzaak van het pestgedrag en op de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer.
- De leerkracht probeert het invoelend vermogen van de pester en de zwijgende middengroep te vergroten (als jij nu eens gepest werd .....).
- De leerkracht handelt e.e.a. af volgens de op school geldende afspraken, die vastliggen in het anti pest protocol.

Wanneer het pesten ondanks de inspanningen doorgaat of opnieuw de kop opsteekt, zoekt de leerkracht hulp bij en vraagt advies aan de werkgroep pestprotocol, aan de coördinator leerlingenzorg en/of aan gespecialiseerde instanties.

E. Kleding

- Personeel en kinderen dragen tijdens hun aanwezigheid op de scholen voor de gelegenheid gepaste kleding, die voor anderen niet aanstootgevend is.
- De directeur van de school is gerechtigd en verplicht toe te zien op de naleving van deze afspraak en mensen er op aan te spreken als niet voldaan wordt aan deze regel.
- Binnen het schoolgebouw dragen medewerkers en kinderen geen pet, bivakmuts of ander hoofddeksel en is het niet toegestaan gezichtsbedekkende kleding te dragen.

F. Gebruik internet en website

Op onze scholen maken kinderen steeds meer gebruik van internet. Ook krijgen ze vanaf groep vijf een eigen e-mailadres. Gedragsafspraken over internetgebruik zijn opgenomen in het Internetprotocol.

Gedragsafspraken met kinderen:

- Ik spreek van tevoren met mijn leerkracht af wat ik op internet wil doen.
- Ik geef nooit informatie over mezelf of anderen op internet (dus geen namen, adressen, foto's, telefoonnummers, e-mailadressen).
- Ik zoek met de zoekmachine Kennisnet of Google en gebruik daarbij geen woorden die te maken hebben met racisme, discriminatie, seks, geweld of scheldwoorden.
- Ik zal nooit via e-mail of internet met iemand contact hebben zonder toestemming van mijn ouders of de leerkracht.
- Ik weet dat alles wat ik op school doe op internet, kan worden gecontroleerd door de leerkracht.
- Ik mag de printer alleen gebruiken, als de meester of juf dat heeft goedgekeurd.
- Ik geef het meteen aan de meester of juf door als:
  - ik informatie tegenkom waarbij ik me niet prettig voel
  - ik dingen tegenkom waarvan ik weet dat ze niet horen
- Ik bewaar mijn wachtwoord zorgvuldig en maak geen oneerlijk gebruik van het wachtwoord van een ander.

Afspraken met leerkrachten:

- Internet wordt gebruikt voor educatieve doeleinden.
- Er worden geen sites bekeken die niet aan onze fatsoensnormen voldoen.
- Er wordt aan de kinderen uitgelegd waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bekijken.

- De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin kinderen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen. Het is meestal immers niet hun schuld.
- Regels en wetten met betrekking tot copyright worden in acht genomen.
- Informatie die terug te voeren is op de leerlingen, mag niet op het openbare deel van het net terecht komen.
- Namen in combinatie met foto's van kinderen worden niet op het net gepubliceerd. In voorkomende gevallen alleen met toestemming van de ouders. Ook voor het publiceren van individuele foto's wordt eerst toestemming gevraagd.
- Voor e-mail geldt ook het briefgeheim, maar op grond van hun pedagogische verantwoordelijkheid mogen de leerkrachten e-mail van leerlingen bekijken.

Afspraken met ouders:

- Indien ouders niet wensen dat de naam of foto van hun zoon/dochter op onze site verschijnt, bijvoorbeeld bij een bijzondere activiteit of gebeurtenis, dan dient men hiervan de schoolleiding op de hoogte te stellen.

G. Persoonlijke contacten tussen leerkracht / assistent(e) en kind

- Directie, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel proberen zo veel mogelijk te vermijden met één kind achter te blijven in één ruimte. Indien een kind langer moet blijven zorgt de leerkracht dat hij/zij zichtbaar is voor anderen.
- Kinderen worden in principe niet bij de leerkracht thuis uitgenodigd. Wel kan een groepje kinderen op bezoek komen na overleg met en toestemming vooraf van de ouders. De directeur is hierover geïnformeerd.
- Directie, leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel geven geen cadeaus aan kinderen. Ook accepteren zij geen cadeaus van kinderen.
- Wat betreft het vieren van verjaardagen van leerkrachten, zijn we tot de volgende afspraken gekomen: verjaardagen worden onder schooltijd gevierd en het is niet de bedoeling dat de kinderen cadeautjes kopen. Wel mag er van kosteloos materiaal iets gemaakt worden.
- Het wordt geaccepteerd dat jonge kinderen tot en met groep 3, bij verdriet of pijn, worden getroost met een kusje op hand of arm. Kinderen hebben altijd het recht aan te geven, dat ze iets niet prettig vinden.
- Na groep 3 worden kinderen niet meer op schoot genomen. Als een kind aangeeft het niet prettig te vinden op schoot genomen te worden, dan wordt dit door de leerkracht altijd gerespecteerd.
- Bij kleuters komt het regelmatig voor dat er geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden, bijvoorbeeld bij het naar het toilet gaan. Ook in groep 3 kan dit nog een enkele keer voorkomen. Deze hulp behoort tot de normale taken van de groepsleerkracht.
- Na groep 3 is hulp bij het aan- of uitkleden nauwelijks meer nodig.

H. Bewegingsonderwijs

- Jongens en meisjes kleden zich gescheiden om en douchen gescheiden van elkaar. Een uitzondering vormt het zwembad, waar het voorkomt dat kinderen t/m groep 4 zich omkleden in één lokaal.
- Het toezicht in douches en kleedruimtes wordt, indien mogelijk, gedaan door leerkrachten van hetzelfde geslacht als de betreffende kinderen. Na groep 5 betreden mannelijke leerkrachten de kleedruimte van de meisjes pas als deze voldoende tijd hebben gehad zich aan te kleden. Hetzelfde geldt voor vrouwelijke leerkrachten als het om de kleedruimte van jongens gaat.
- Het gedrag van leerkrachten vormt geen bedreiging of probleem voor de kinderen.
- Kinderen vanaf groep 5 worden geacht zich zelfstandig aan- en uit te kunnen kleden. Bij jonge kinderen wordt incidenteel hulp verleend bij het aan- en uitkleden.
- Tijdens oefeningen kan de leerkracht functionele hulp verlenen, zodanig dat de oefening juist en zonder gevaar wordt uitgevoerd. Lichamelijk contact mag nooit leiden tot ongewenste aanrakingen.

I. Schoolkamp

- Tijdens kamp gelden dezelfde regels als in de schoolsituatie.
- Mannen en vrouwen, jongens en meisjes slapen gescheiden van elkaar tijdens een kamp.
- Het gedrag van leerkrachten vormt geen bedreiging of probleem voor de kinderen.
- Het toezicht in douches en kleedruimtes wordt, indien mogelijk, verricht door leerkrachten van hetzelfde geslacht als de betreffende kinderen. Is dit niet mogelijk, dan klopt de leerkracht duidelijk, voordat hij of zij de douche- of kleedruimte betreedt.

J. Wapens

- Het gebruik van welk voorwerp dan ook als wapen is verboden en het meenemen naar school of het op school in bezit hebben van voorwerpen die als wapen kunnen worden gebruikt, is niet toegestaan.
- Alle wapens zullen in beslag genomen worden en bij de politie worden ingeleverd. Bij constatering van wapenbezit zal bij volwassenen de politie gewaarschuwd worden. Als het kinderen betreft worden de ouders/verzorgers gewaarschuwd over de geconstateerde overtreding. Bij een tweede overtreding wordt ook bij kinderen de politie ingeschakeld.
- Bij het gebruik van wapens zal altijd aangifte volgen bij de politie.

K. Roken, alcohol, drugs

- In het schoolgebouw mag niet worden gerookt.
- Het gebruik van alcohol of het bij zich hebben van alcoholhoudende dranken is op school niet toegestaan. De directeur kan ouders en personeel toestemming geven alcohol te gebruiken tijdens speciale bijeenkomsten.
- Het onder invloed zijn, in bezit hebben of verhandelen van drugs is op school niet toegestaan.

L. Gebruik mobiele telefoons en smartphones

- Het gebruik van mobiele telefoons en smartphones neemt de laatste tijd steeds meer toe. Dit kan tot ongewenste situaties leiden. Daarom mogen kinderen vanaf een kwartier voor schooltijd t/m een kwartier na schooltijd (inclusief de middagpauze) geen gebruik maken van mobiele telefoons. In de praktijk betekent dit, dat vóór het betreden van het schoolplein de telefoon wordt uitgeschakeld en pas na het verlaten van het schoolplein wordt ingeschakeld. Indien een kind een telefoon bij zich heeft, dient deze uitgeschakeld te zijn en in de jas of tas te zijn opgeborgen. Dit geldt ook tijdens schoolse activiteiten na de reguliere schooltijden en op andere locaties. Alleen met uitdrukkelijke toestemming van een leerkracht kan in uitzonderlijke gevallen van deze regel worden afgeweken.

Tot slot.....

Personeelsleden hebben een voorbeeldfunctie en wijzen de kinderen, indien nodig, op onze eigen gedragsregels.

De bepalingen en afspraken in dit document worden geacht niet in strijd te zijn met de klachtenregeling zoals die voor onze school geldt. Mocht hier toch sprake van zijn, dan zal altijd eerst de procedure uit de Klachtenregeling worden gevolgd.

Daar waar het bevoegd gezag hiertoe gerechtigd is, kan altijd worden besloten tot aangifte van een delict bij de politie.

In geval van valse aangifte of valse beschuldiging van een ouder jegens een school dan wel medewerker zal het bestuur hiertegen actie ondernemen en indien mogelijk daarvan aangifte bij de politie doen.

In zaken waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.